

ΜΕΤΑ συνεχῆ εικοσαετῆ ἀπουσίαν, μίαν ἡμέραν ἐπανῆλθεν ἐξαφνα εἰς τὰς Ἀθήνας — τὴν πατρίδα του — ὁ πασίγνωστος ποιητὴς τοῦ Pélerin Passionné καὶ τῆς Ἐριφύλης.

Καὶ ὁ κομψὸς νεανίας τοῦ 69, μὲ τὴν ἄψογον ρεδιγχοῦταν του καὶ τὸν ὕψηλόν του πῖλον, ἐθεάθη εἰς τὰς ὁδοὺς τῶν Ἀθηναίων, ἀνὴρ ὄριμος, ἀφελῆς τὴν περιβολὴν καὶ ἀνεπιτήδευτος, βραδέως καὶ ἀδιαφόρως βαδίζων μέσῳ τοῦ πλήθους, μὴ διατηρῶν τίποτε ἄλλο, ἐκ τῆς παλαιᾶς του ἐκείνης λάμπσεως μὲ τὴν ὁποίαν ἐξέπληττε τότε τοὺς Ἀθηναίους, παρὰ τὸν μονύελόν του καὶ τὸν πάντοτε ἐπιμελῶς δεδεμένον λαϊμοδέτην του.

JEAN MORÉAS

Καὶ ἐπανῆλθε τώρα, ὄχι, ὡς Παπαιαμαντόπουλος, ἀλλ' ὡς Ἰωάννης Moréas, ἀφοῦ ἐπὶ δεκαετίαν καὶ πλέον συνετάραξε τοὺς παγκοσμίους φιλολογικοὺς κύκλους διὰ τοῦ ποιητικοῦ του ταλάντου. Περὶ τῆς ἰδιοφυΐας του οὐδέποτε ὑπῆρξε δευ-

τέρα γνώμη, καὶ οἱ μᾶλλον πολέμιοι τῆς τέχνης του, τὴν ἀνεγνώρισαν πάντοτε, ἀλλ' ὅ,τι ἐκίνησε τὸν μέγαν περὶ αὐτὸν θόρυβον, εἶνε ἡ ἐπανάστασις τὴν ὁποίαν ἐπέφερε διὰ τῶν ἔργων του εἰς τὴν ἀντίληψιν τῆς ποιήσεως ἐν γένει.

Αί πρώται του ποιητικαί συλλογαί, παρὰ τὸν ἄδρὸν στίχον των, ἐπολεμήθησαν λυσσαδῶς, ὡς ἀκατάληπτοι, ὁ πόλεμος δὲ ἐκορυφώθη διὰ τῆς ἐκδόσεως τοῦ *Περιπαθοῦς Προσκυνητοῦ*, ὅπου πλεόν τὰ πάντα ὑπετάσσοντο δουλικῶς εἰς τὴν ἀκατάσχετον ὁρμὴν τοῦ μεγάλου μουσολήπτου. Πλὴν ὁ πόλεμος αὐτὸς εἶχε καὶ τὰ εὐμενῆ διὰ τὸν ποιητὴν ἀποτελέσματα.

Τὰ ἔργα του τώρα ἀνεγινώσκοντο περισσότερον καὶ προσεκτικώτερον, ἢ σκοτεινότης διὰ τὴν ὁποῖαν τὸν κατηγοροῦν διεσκεδάζετο ὀπωσδήποτε, καὶ ὁ συμβολιστὴς ὑπεισέρχεται ὀλίγον κατ' ὀλίγον εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀναγνωστῶν του, κατακτῶν ἔδαφος εἰς τὴν συνειδήσιν τῶν φίλων του καὶ ἀνακηρυσσόμενος μετὰ τοῦ Berlin καὶ τοῦ Malarmée ἀρχηγὸς νέας ποιητικῆς σχολῆς.

Ἄλλ' ὁ συμβολισμὸς, τὸν ὁποῖον δὲν ἀναγνωρίζει ὡς ἐφευρέσιν του, ὁ Moréas, ἀλλ' ὡς ἀνάγκη τῆς ποιήσεως, ὑστερεῖ εἰς τὴν τελευταίαν ἔκδοσιν τῶν *Cantilènes* καὶ τῆς Ἐριφύλης, τόμοι, οἱ ὁποῖοι χαρακτηρίζουσι καὶ σημειώνουσι, πάντως, νέαν τοῦ ποιητοῦ ἐξέλιξιν. Δι' αὐτῶν εἰσέρχεται εἰς τὸν κλασικισμὸν.

Ἡ σκοτεινότης τῶν προηγουμένων ἔργων του—τὴν ὁποῖαν τότε ἴσως ἐπέβαλον αὐταὶ αὐταὶ αἱ ἔννοιαι τῶν ποιημάτων—ὑποχωρεῖ ἐνταῦθα πρὸ μελιχροῦ φωτός, καὶ μεθ' ὅλας τὰς ἐναντίον του κατηγορίας, ὅτι δῆθεν ἀπηνήθη τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον, ὑπὸ τὴν ἀπλότητα τῶν ἐκφράσεων καὶ τὸ διαυγὲς τῶν ἰδεῶν, ἀπομένει καὶ εἰς τὰ τελευταῖα του ἔργα, βαθεῖα ποιητικὴ φύσις καὶ ἀνεξερευνήτος ψυχὴ.

Τοιοῦτος ἐν ἐλαχίσταις γραμμαῖς ὁ Γαλλοἔλληνας ποιητὴς, τὸν ὁποῖον μετὰ εἰκοσαετῆ ἀπουσίαν ἐφιλοξένησαν δι' ὀλίγας ἡμέρας αἱ Ἀθῆναι κατὰ τὸν παρελθόντα Ἀπρίλιον.

Ἡ «*Ποικίλη Στοά*» γνωρίζουσα αὐτὸν καὶ διὰ τῆς εἰκόνας του εἰς τοὺς ἀναγνώστας της,—μόνη αὐτὴ ἐξ ὄλων τῶν Ἑλληνικῶν φύλλων καὶ περιοδικῶν—εὐτυχεῖ νὰ φιλοξενήσῃ καὶ ἐν τῶν ὠραιότερων ποιημάτων του, εὐμενῶς καὶ δι' ἰδιαίτερας ἐπιστολῆς, κατωτέρω δημοσιευομένης, σταλὲν αὐτῇ ὑπὸ τοῦ περιφανοῦς ποιητοῦ, κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἐνταῦθα διαμονῆς του.

Athènes 27 Avril 1897.

Monsieur,

Laissez-moi vous remercier de votre aimable lettre aussi bien que de ce beau volume de «*Pikili Stoa*». M. Malakassis m'a beaucoup parlé de vous et sur le ton le plus engageant. Je prise énor-